

деяких чинників внутрішнього (ендогенного) середовища, які обумовлюють кризовий стан можна навести у таблиці 2.

Таблиця 2

Чинники внутрішнього середовища підприємства

1	Виробництво	Виробничі потужності; рівень диверсифікації виробництва; доступність джерел сировини; переваги розташування організації; екологічна безпека виробничих процесів.
2	Фінанси	Активи організації; чистий прибуток; обсяг капітальних вкладень; рентабельність капіталу; оборотні кошти; неефективна фінансова стратегія; перевищення допустимих рівнів фінансових ризиків.
3	Інвестиції	Суттєві перевитрати інвестиційних ресурсів; неефективний інвестиційний менеджмент; неефективний фондовий портфель.
4	Кадри	Управлінський персонал; кваліфікація працівників; кадрова політика; використання стимулів для мотивування виконавців; плинність кадрів.
5	Маркетинг	Продукти (послуги), які виробляє (надає) організація; частка ринку; якість продукції (послуг); стан системи збуту; сервісне обслуговування; наявність торгових марок; асортимент продукції.
6	Дослідження та розвиток	Дослідницький потенціал; інтенсивність та ефективність досліджень; наявність патентів.

З даних таблиці бачимо, що фактори внутрішнього середовища прямолінійно впливають на діяльність підприємства, саме тому фірмі потрібно постійно контролювати ці чинники, та при першому прояві кризового явища, запобігти переходу в кризовий стан.

Таким чином, «середовище підприємства» та його вплив на розвиток кризи несе кожен з факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, необхідно аналізувати оточення підприємства, постійно прогнозувати, контролювати та враховувати його вплив на підприємство. Динамічність зовнішнього середовища та взаємозв'язок його факторів перешкоджають точному і одночасному врахуванню усіх можливих наслідків постійного впливу на діяльність підприємства. Своєчасній і об'єктивній оцінці явищ, процесів і тенденцій, що відбуваються у зовнішньому середовищі, стає на заваді відсутність необхідної достовірної інформації. Зважаючи на це, керівники підприємств мають обмежувати спектр зовнішніх чинників, що повинні враховуватися, віддавати перевагу тим із них, які найістотніше впливають на результати діяльності. Досягненню цієї мети багато в чому сприяє вірна ідентифікація мікросередовища підприємства і діючих у ньому факторів. Що ж стосується факторів внутрішнього середовища, то в підприємства є всі необхідні ресурси щоб контролювати їх та впливати на їхнє покращення.

Шелудько Оксана Олександрівна

Запорізький національний університет

Науковий керівник: Самойленко Георгій Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент

Запорізький національний університет

ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ОСОБИ У ВІДНОСИНАХ З НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ

Варто зазначити, що розбудова України як правової, демократичної держави на засадах забезпечення і зміцнення законності й правопорядку, дотримання прав і свобод громадян, передбачених Конституцією і чинним законодавством, значною мірою залежить від діяльності поліції як державного озброєного органу виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань.

Питання гарантій забезпечення прав особи у відносинах з Національною поліцією України у своїх працях розглядали: В. Авер'янов, Ю. Битяк, І. Голосніченко, С. Гончарук,

А. Комзюк, В. Колпаков, О. Кузьменко, В. Олефір, В. Ортинський, О. Остапенко, В. Серета, В. Шкарупа та ін.

Роль Національної поліції України у суспільному житті держави реалізується, насамперед, через адміністративну діяльність. Від її ефективності суттєво залежить стан правопорядку в цілому, охорона громадського порядку, боротьба зі злочинністю, захист прав і законних інтересів громадян [4, с. 77].

Охорона прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави є пріоритетом діяльності Національної поліції. Бажання України інтегруватися до Європейського Союзу й ринкові реформи обумовили створення нової правоохоронної системи, що має відповідати кращим світовим стандартам і вимогам. Функціонування поліції повинно базуватися на пріоритеті прав людини та на принципах охорони цих прав. Це означає, що дотримання прав людини має превалювати у відносинах держави та людини, всі функції держави мають бути спрямовані на служіння інтересам людини, на охорону та захист її прав, свобод і законних інтересів [1, с. 14].

Охорона прав і свобод людини – це їх визнання державою. З огляду на різноманіття прав і свобод громадян, закріплених у Конституції України, вони реалізуються у певних сферах суспільного, економічного та політичного життя. Ці сфери не виступають ізольовано одна від одної, вони перетинаються, і тому в окремих випадках може скластися конгломерат суспільних відносин, що підпадають під вплив різноманітних умов, які створюються для реалізації громадянами своїх прав і свобод. Таким конгломератом виступає, в першу чергу, публічний порядок, у сфері якого відбувається реалізація значної частини прав і свобод або створюються передумови для їх реалізації.[2, с. 11].

Відправну, базову основу цієї діяльності становить чинна Конституція України, яка визначає головні пріоритети суспільства, що підлягають охороні з боку держави. Слід зазначити, що майже третину обсягу Основного Закону присвячено правам людини, тому цілком закономірно, що один із перших її розділів (розділ II) присвячено правовому статусу особи (правам, свободам та обов'язкам людини і громадянина). Слід зазначити, що передбачені Конституцією права і свободи визнаються не лише за громадянами України, а й за іншими особами, які проживають на її території (іноземцями, особами без громадянства тощо). Відповідно до Конституції громадяни України мають права на життя (ст. 27), повагу до своєї гідності (ст. 28), достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що охоплює достатнє харчування, одяг, житло (ст. 48), працю (ст. 43), охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (ст. 49), безпечне для життя й здоров'я навколишнє середовище (ст. 50) і т. ін.

Міру соціально можливого у правах встановлюють гарантії. Так, низка інших статей Конституції України (наприклад ст. 29–32), передбачаючи гарантії особистої недоторканності, недоторканості житла, а також охорону особистого і сімейного життя, таємність листування, телефонних переговорів, телеграфної та іншої кореспонденції, визначає одночасно і недопустимість порушень цих прав. Проте слід зазначити, що, встановлюючи ці права-гарантії, чинна Конституція передбачає і їх обмеження в інтересах суспільства і держави [3, с. 492].

Отже, діяльність поліції повинна забезпечувати на належному рівні законність і правопорядок у країні, гарантувати права й свободи людини, інтереси суспільства та держави.

Список використаних джерел

1. Тацій В.Я. Утвердження і забезпечення прав та свобод людини – головний конституційний обов'язок демократичної, правової, соціальної держави / В.Я. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 4(23). – С. 3-19.
2. Гусаров С. М. Захист прав та свобод людини і громадянина в діяльності органів внутрішніх справ / С. М. Гусаров // Вісник Академії управління МВС. – 2008. – №4. – С. 6-14.
3. Приватне життя і поліція. Концептуальні підходи. Теорія та практика. Авторський колектив / Відп. редактор: Ю.І. Римаренко. –К.: КНІ, 2006. – 740 с.
4. Кононець В. П. Національна поліція, як основний суб'єкт забезпечення охорони прав і свобод людини / В. П. Кононець, І. С. Циб // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – К.: НАУ, 2016. – № 3 (40). – С. 73-78.